

JYU.EDU

KOULUTUKSEN KIPINÄT/SPARKS OF EDUCATION

Jyväskylän yliopisto 21.4.2026

Abstraktikirja

Tiedot sessioista

Rinnakkaisessiot I	1
Sessio 1: Kielitaito ja kieltenopetus	1
1. Monilukutaito varhaista kieltenopetusta uudistamassa (MultiELL).....	1
2. Suullisen kielitaidon arviointi – kohti automaattista arviointia	2
3. Taidelähtöisten menetelmien mahdollisuudet toisen kotimaisen ja vieraiden kielten opetuksessa ja oppimisessa.....	3
Sessio 2: Kieli, argumentointi ja kiinnittyminen	4
4. Suomea toisena kielenä käyttävät opettajat perusopetuksessa: monikielisyteen ja pedagogisiin käytänteisiin liittyvät kieli-ideologiat ja kielipoliittinen toimijuus	4
5. ARGH – Argumentointi hallussa? Peruskoulun päättävät nuoret mediatekstien tulkitsijoina ja tuottajina	5
6. Kieli, kiinnittyminen ja kuuluminen -hanke: ukrainalaisten S2-opinnot ja -oppimiskokemukset	6
Sessio 3: Language Learning and reading	7
7. From Correction to Diagnosis: Promoting Learner Reflection in Grammar Development	7
8. Reading Anxiety’s Longitudinal Associations With Reading Skills and Reading Interest From Second to Third Grade	7
9. IDEAL - Individual Differences in Early Foreign Language Learning: New Longitudinal Research Project Launched	8
Rinnakkaisessiot II	10
Sessio 1: Teacher Education	10
10. Emergence and Coherence Through Dialogical Action Research in Teacher Education	10
11. Luovuuskasvatusta luokanopettajaopintojen alkumetreillä - transformatiivisen oppimisen mahdollisuuksia hakemassa.....	11
12. Kohti kieli- ja kulttuuritietoisempaa opettajankoulutusta.....	12
Sessio 2: Creativity	13

13.	Visual Literacy and Visual Pedagogies in the University: A Call for an Arts & Crafts Makerspace	13
14.	Luova ilmaisu opettajaopiskelijoiden kasvun tukena	14
Sessio 3: Technology as a tool.....		15
15.	Promoting Pre-Service Teachers' Self-efficacy to Educate Critical Online Readers	15
16.	Kriittinen koulutusteknologiitutkimus: Näkökulmia digitalisaation kimurantteihin kysymyksiin	16
17.	Pedagogical Lessons from Virtual Exchange: Research Across Projects	16
Rinnakkaisessiot III.....		18
Sessio 1: Career Paths		18
18.	Kaksoiskelpoisten opettajaopiskelijoiden urakuvitelmat ja syyt hakeutua opettajankoulutukseen	18
19.	International Student's Career Pathways, Expertise and Support in Educational Sciences	19
20.	Miten kaksoiskelpoisuuteen johtavissa opettajankoulutusohjelmassa opiskelevien ensimmäisen vuoden opiskelijoiden ammatillista tulevaisuutta koskevat haaveet ja pelot voivat auttaa kehittämään opettajankoulutustamme?	20
Sessio 2: Jatkuva oppiminen ja koulutuspolitiikka.....		21
21.	KASVU-tutkimus: Jatkuva oppiminen kasvatus- ja koulutusalan johtamisessa 21	
22.	Peruskoulun opettajuus poliittisessa puheessa: eduskunnan kyselytunnit tarkastelun kohteena	22
23.	Jatkuva oppiminen ja työturvallisuuskäytänteet rakennusalalla	23
Sessio 3: Oppituntianalyysit.....		24
24.	Miten käsitellä fossiilienergiaa lasten kanssa?	24
25.	Kynällä ja koneella - Sadut kolmasluokkalaisten yhteistoiminnallisessa kirjoitus- ja ohjelmointiprojektissa	25
26.	Erilaiset opetusdialogityypit ensimmäisen luokan matematiikan oppitunneilla 26	
Posterinäyttely.....		27

Rinnakkaissessiot I

12:15-13:15

Sessio 1: Kielitaito ja kieltenopetus

1. Monilukutaito varhaista kieltenopetusta uudistamassa (MultiELL)

Pauliina Sopenen, Katri Puronaho, Anne Pitkänen-Huhta, Karita Mård-Miettinen & Elina Hakola

Tämä esitelmä pohjautuu MultiELL-hankkeeseen (Monilukutaito varhaista kielenopetusta uudistamassa, Suomen Akatemia 2024–2028), jossa tutkimme kieltenopettajien ja -oppijoiden käsityksiä kielestä ja monilukutaidosta sekä sitä, miten nämä käsitykset heijastuvat opetuskäytänteisiin varhaisessa vieraan kielen oppimisessa ja opetuksessa. Monilukutaito on laaja käsite, joka sisältää monipuolisten ja monikielisten suullisten, kirjallisten, visuaalisten sekä nonverbaalisten viestien tulkitsemisen ja tuottamisen (Cope & Kalantzis, 2009). Se on myös yksi perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden laaja-alaisista osaamisen osa-alueista, joka sisällytetään kaikkiin oppiaineisiin, mukaan lukien kielten opetukseen (Opetushallitus, 2014). Varhaisen vieraan kielen opetuksen yhteydessä monilukutaitoa on kuitenkin tutkittu varsin vähän.

MultiELL-hankkeeseen osallistuu 6 opettajaa (luokanopettajia ja kielten aineenopettajia) ja 11 oppilasryhmää, joiden kanssa keräämme ja tuotamme aineistoa kolmen lukukauden ajan 1.–2.-luokalla. Hankkeen aineisto koostuu muun muassa havainnointinauhotteista ja -muistiinpanoista, oppilaiden ja opettajien tuottamasta multimodaalisesta aineistosta, opettaja- ja oppilashaastatteluista, livekuvittajan tuottamasta aineistosta sekä opettajien suunnittelemaasta kehittämisprojektista, jolla he kehittävät omaa varhaista kieltenopetustaan monilukutaidon näkökulmasta.

Esityksessämme luomme katsauksen hankkeen aineistonkeruumenetelmiin ja esittelemme otteita tähän mennessä kerätystä aineistosta. Tuomme esille

multimodaalisten aineistonkeruutapojen monipuolisuuden sekä kuvaamme joitain käyttämiämme analyysimenetelmiä. Lopuksi esittelemme alustavia tutkimustuloksia, ja avaamme niitä näkökulmia, joista käsin lähestymme monilukutaitoa varhaisen kieltenopetuksen kontekstissa.

2. Suullisen kielitaidon arviointi – kohti automaattista arviointia

Riikka Ullakonoja

Esitelmässä esittelen Kieli- ja viestintätieteiden laitoksen ja Soveltavan kielentutkimuksen keskuksen hankkeita liittyen suulliseen kielitaidon arviointiin. Fokus-hanke (Svenska Literatur Sällskapet 2015-2019) keskittyi ruotsin kielen ääntämisen oppimiseen, mutta hankkeessa tutkittiin myös muita kieliä ja ruotsiakin koskevat tulokset ovat jossain määrin yleistettävissä muihinkin kieliin. Tavoitteena oli mm. määrittää puheen piirteitä, jotka ovat tyypillisiä Eurooppalaisen viitekehyksen eri taitotasoilla. Hankkeessa kirjoitettiin lukuisten tieteellisten julkaisujen lisäksi myös kaksi suullista kielitaitoa käsitellyttä kirjaa. Broken Finnish': Accent perceptions in societal gatekeeping (Suomen Akatemia) (Suomen Akatemia 2018-2024) keskittyi vieraan aksentin merkitykseen suullisen kielitaidon arvioinnissa. DigiTala-konsortiohankkeen (Svenska folkskolans vänner 2015-2017; Suomen Akatemia 2019-2023) päätavoite puolestaan oli kehittää puhumisen sähköistä arviointia lukiossa ruotsin ja suomen kielessä, mutta Jyväskylän työryhmässä tässäkin hankkeessa tutkittiin puheen piirteitä näissä kielissä eri taitotasoilla. DigiTalasta ponnisti kaksi konsortiohanketta: Aasis (Suomen Akatemia 2023-2027), jossa kehitetään automaattista vuorovaikutuspuheen arviointia suomen kielessä ja DigiTala in Action (Suomen Akatemia 2025-2026), jossa tuoteistetaan mobiilisovellus suomen kielen puhumisen harjoittelua varten. Aasis-hankkeessa Jyväskylän työryhmä keskittyy edelleen tietyille taitotasoille tyypillisiin puhumisen piirteisiin, kun taas DigiTala in action-hankkeessa vastuullamme on mm. mobiilisovelluksen kehittämiseen osallistuminen, puhenäytteiden keräys ja niiden arviointi. Esitelmässä keskityn kahdessa viimeksi mainitussa hankkeessa kerättyihin aineistoihin ja niistä saatuihin tuloksiin.

3. Taidelähtöisten menetelmien mahdollisuudet toisen kotimaisen ja vieraiden kielten opetuksessa ja oppimisessa

Merja Kauppinen ja Kati Kajander

Luokanopettajan kielipolku rakentuu koulutuksen aikana vähitellen monenlaisten opintojaksojen ja opintoihin sisältyvien juonteiden pohjalta. Kieliasiantuntijuus sisältää sekä oman kieli-identiteetin ja -taitojen kehittämisen että kielipedagogiikkaan harjaantumisen. Tarkastelemme esitelmässämme luokanopettajan kieliasiantuntijaksi kasvua Kielipainotteisen monialaisen oppimiskokonaisuuden (MOK) kautta. Opintojakso on kiintoisa tarkasteltava, sillä luokanopettajakoulutuksessamme (JY) ei ole itsenäistä opintojaksoa toiselle kotimaiselle ja vieraille kielille perusopetuksessa opetettavina aineina POM-opinnoissa. Kielipainotteisen MOK-opintojakson avulla on pyritty ratkaisemaan tämäntyyppisen kielipedagogiikan puuttuminen luokanopettajaopinnoissa.

Monet tulevista luokanopettajista opettavat työssään pääasiassa englantia ja ruotsia monenlaisilta taitopohjilta. Tätä myötä myös opiskelijoiden asennoituminen kielenopetukseen saattaa olla varautunut. Pyrimme omassa kielipainotteisessa MOK-opintojaksossamme perehdyttämään opiskelijat taidelähtöisiin kielenoppimisen menetelmiin loiventaaksemme kielenopettajuuteen liittyviä asenteita ja kehittääksemme kielipedagogiikkaa toiminnalliseen ja dialogiseen suuntaan (ks. Salo, 2025). Taidelähtöiset oppimisen menetelmät perustuvat eri taiteenalojen ja aistien hyödyntämiselle oppimisessa (Leavy, 2010). Menetelmät aktivoivat kielenoppijaa kokonaisvaltaisesti, mikä on aivotutkimuksessakin havaittu (Silverstein & Layne, 2010). Ne tukevat muistijälkien syntymistä ja auttavat oppijaa omaksumaan kieltä luonnollisemmin ja mielekkäämmin. Erityisesti tunnekokemusten liittäminen oppimiseen voi vahvistaa sanaston oppimista ja ilmaisua. Myös kielenoppijan toimijuutta samoin kuin kulttuurista ymmärrystä on mahdollista ruokkia monin tavoin. Tuomme esiin erilaisia oppimisen paikkoja ja oppimisympäristöjä, joita taidelähtöinen opetus on toteuttamillamme kielipainotteisilla MOK-opintojaksoilla (N=3) tuottanut.

Sessio 2: Kieli, argumentointi ja kiinnittyminen

4. Suomea toisena kielenä käyttävät opettajat perusopetuksessa: monikielisyyteen ja pedagogisiin käytänteisiin liittyvät kieli-ideologiat ja kielipoliittinen toimijuus

Erja Kilpeläinen

Esittelen alkuvaiheessa olevaa artikkelimuotoista väitöstutkimustani, jossa tarkastelen, miten suomea toisena kielenä käyttävät opettajat luovivat erilaisten kieleen liittyvien asenteiden ja ideologioiden sekä opettajuuden normien ympäröimänä suomenkielisessä perusopetuksessa. Vaikka suomalainen yhteiskunta on viime vuosikymmeninä monikielistynyt voimakkaasti, koulujen opettajakunta on toistaiseksi kieli- ja kulttuuritaustaltaan varsin homogeenistä. Opettajilta vaaditaan erinomaista kielitaitoa. Suomessa maahanmuuttotaustaisia opettajia on tutkittu niukasti (ks. kuitenkin esim. Yli-Jokipii 2024). Yli-Jokipiin (2024) tutkimat oman äidinkielen opettajat kokevat ulkopuolisuutta muusta kouluyhteisöstä, vaikka olisi tärkeää nähdä heidän potentiaalinsa maahanmuuttaneiden oppilaiden tukemisessa moninaistuvassa yhteiskunnassa.

Laadullisen, sosiolingvistisen tutkimukseni avainosallistajat ovat suomenkielisessä perusopetuksessa työskenteleviä, opettajaksi kouluttautuneita henkilöitä, jotka ovat muuttaneet Suomeen ja jotka käyttävät arjessaan useampia kieliä. Kielitaidosta riippuen he saattavat työskennellä esimerkiksi luokan- tai aineenopettajina, koulunkäynninohjaajina tai monikielisinä ohjaajina. Haastattelen avainosallistujia, koulujen muuta henkilökuntaa ja sellaisia koulumaailman ulkopuolisia henkilöitä (mm. ikääntyneitä), joiden asenteita yhteiskunnan lisääntyvään monikielisyyteen ei ole ollut helppo tavoittaa laajoissakaan kyselytutkimuksissa; tältä osin tutkimukseni kytkeytyy Kieliasenteet ja -ideologiat Suomessa (LAIF) -hankkeeseen (PI Elizabeth Peterson). Lisäksi havainnoin opetustilanteita lingvistisen kouluetnografian keinoin. Analysoin osallistujien tuottamia kieli-ideologioita ja suomea toisena kielenä käyttävien opettajien kielipoliittista toimijuutta sosiokulttuurisessa viitekehyksessä hyödyntäen kriittistä diskurssianalyysia ja narratiivisia menetelmiä.

5. ARGH – Argumentointi hallussa? Peruskoulun päättävät nuoret mediatekstien tulkitsijoina ja tuottajina

Jenni Ruotsalainen, Mari Hankala & Merja Kauppinen

Tässä esityksessä esittelemme meneillään olevaa hanketta *ARGH – Argumentointi hallussa? Peruskoulun päättävät nuoret mediatekstien tulkitsijoina ja tuottajina*. Hankkeen tavoitteena on tarkastella 9.-luokkalaisten tekstuaalisia argumentointitaitoja sekä missä määrin lukutaito ja esimerkiksi luku- ja kirjoitusharrastuneisuus ovat yhteydessä näihin. Lisäksi tarkastellaan, onko taidoissa ja niihin vaikuttavissa tekijöissä tapahtunut muutosta kymmenessä vuodessa sekä missä määrin tekstuaaliset argumentointitaidot ovat yhteydessä toisen asteen koulutusvalintoihin ja valmistumiseen. Hankkeessa hyödynnetään vuosina 2006–2019 kerättyä Alkuportaati-tutkimuksen (Lerkanen ym., 2006–2016) ja sitä jatkaneen Koulupolku-tutkimuksen (Vasalampi & Aunola, 2016–2024) aineistoa sekä keväällä 2026 kerättävää vertailuaineistoa.

Taito ilmaista oma mielipide sekä kyky vaikuttaa ja osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun ovat keskeisiä toimivan demokratian edellytyksiä. Tekstuaaliset argumentointitaidot eivät kuitenkaan ole monella nuorella riittävällä tasolla (Dawson & Carson, 2017; Kauppinen & Marjanen, 2020), joskin taidoissa on suurta vaihtelua nuorten keskuudessa. Laajemmin on nähtävillä viitteitä luku- ja kirjoitustaitojen heikentymisestä viimeisten vuosikymmenten aikana (Hiltunen ym., 2023; Kauppinen & Marjanen, 2020). Yhä useampi nuori ei myöskään ole motivoitunut tekstien lukemiseen ja kirjoittamiseen (Kauppinen & Marjanen, 2020), mikä on nähty yhdeksi syyksi muun muassa lukutaitojen heikentymiseen (Hiltunen ym., 2023). Kirjoitustaidon osalta tutkimustietoa on huomattavan paljon vähemmän erityisesti peruskoulun päättövaiheessa. Tämän hankkeen avulla pyritään tuottamaan monitieteisesti lisää tietoa 9.-luokkalaisten tekstuaalisista argumentointitaidoista opetuksen kehittämisen tueksi.

6. Kieli, kiinnittyminen ja kuuluminen -hanke: ukrainalaisten S2-opinnot ja -oppimiskokemukset

Minna Suni ja Sanna Mustonen

Esittelemme käynnissä olevaa *Kieli, kiinnittyminen ja kuuluminen: ukrainalaiset osana maaseudun koulu- ja työyhteisöjä ja niiden muutosta* -akatemiahanketta (2023–2027). Tämän monitieteisen, etnografisella otteella toteutettavan hankkeen avainosallistajat ovat Suomeen oppivelvollisuusiän loppupuolella tai aikuisiässä tulleita ukrainalaisia, jotka ovat tilapäisen suojelun piirissä. Myös heidän verkostoihinsa kuuluvia henkilöitä – esimerkiksi paikallisia opettajia ja ohjaajia – on haastateltu etnografisen kenttätöön yhteydessä. Hanke toteutetaan pääosin neksusanalyttisessä viitekehyksessä, jossa yksilöllisten elämänhistorioiden, tilanteisen vuorovaikutusjärjestyksen ja erilaisten diskurssien nähdään risteävän sosiaalisessa toiminnassa (ks. Scollon & Scollon 2004).

Sotaa paenneet ukrainalaiset tekevät valintojaan korosteisen epävarmassa elämäntilanteessa ja alueittain vaihtelevan koulutustarjonnan varassa. Havainnollistamme esitelmässämme sitä, miten tämä heijastuu heidän suomen kielen opiskeluunsa ja oppimiskokemuksiinsa. Aineistonäytteet ovat peräisin kotoutumiskoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa tai erilaisissa nivelvaiheen koulutuksissa opiskelevilta ukrainalaisilta ja heidän opettajiltaan. Epävarmassa välitilassa (*liminal space*, ks. Turner 1977) elämistä on hankkeessa tarkasteltu myös nuorten kouluyhteisöihin kuulumisen kokemusten rakentumisen (Mustonen & Enbuska 2025) ja opintoihin kiinnittymisen (Mustonen & Suni 2024) näkökulmasta.

Sessio 3: Language Learning and reading

7. From Correction to Diagnosis: Promoting Learner Reflection in Grammar Development

Yoohee Kim

Grammar instruction in many educational contexts remains correction-driven: teachers identify surface errors and provide the appropriate form. While such practice may improve short-term accuracy, they often leave learners' underlying grammatical reasoning unexamined and unexplained. This presentation proposes a shift from correction to diagnosis in grammar teaching. Diagnosis is understood here the systematic interpretation of learners' interlanguage systems. Instead of asking only whether a form is correct, the teacher interprets the learner's underlying rule system and designs structured comparison tasks which prompt learners to examine and revise their own grammatical reasoning. On this basis, targeted pedagogical interventions often structured as contrastive comparison tasks are designed to make learners' underlying assumptions visible. By examining minimally different sentence pairs and articulating meaning-form contrasts, learners are prompted to reflect on and revise their own grammatical hypotheses. The focus is not merely on improving accuracy but on fostering learner reflection as a pivot of grammar development.

8. Reading Anxiety's Longitudinal Associations With Reading Skills and Reading Interest From Second to Third Grade

Shengyun Cui

To support literacy acquisition, abundant research has focused on cognitive predictors. However, reading processes also involve affective factors. The present study explored children's reading-related anxiety and its longitudinal associations with reading skills and

reading interest value among a sample of 790 Finnish children followed from Grade 2 to Grade 3. The assessments administered in the classrooms included the children's self-reported reading anxiety and reading interest, followed by reading fluency skills tests. The latent cross-lagged panel model suggested that having lower reading fluency in Grade 2 was associated with developing more reading anxiety and less reading interest in Grade 3. The multigroup analysis further suggested that reading interest may support girls against developing anxiety in reading. The results show that the developmental associations between reading skills, interest, and anxiety emerge early on and that to prevent reading anxiety, both skills and interest can be useful targets.

9. IDEAL - Individual Differences in Early Foreign Language Learning: New Longitudinal Research Project Launched

Hanna Pöyliö & Otso Ahosola

Early foreign language learning (EFLL) has proliferated across Europe with the aim of improving students' language skills (Enever & Driscoll, 2020). While EFLL has received a lot of attention in recent years, individual differences have been the scope of only a few studies (e.g. Bacsa & Csíkos, 2016; Courtney et al., 2017; Nikolov & Mihaljević Djigunović, 2023; Rokita-Jaśkow, 2021). These studies highlight the role of individual differences (e.g. attitudes, self-concept, self-efficacy and motivation) in the development of L2 in EFLL. Also, contextual factors such as learning environment and home support have been found to be significant for successful foreign language learning (e.g. Mihaljević Djigunović & Lopriore, 2011; Tragant & Muñoz, 2023).

A new longitudinal project was launched in Autumn 2025. The project 'IDEAL – Individual Differences in Early Foreign Language Learning' will look at students' individuality in early language learning longitudinally and from the perspectives of students, teachers and guardians. Firstly, the project investigates the development of language skills and affective factors over three years. Secondly, we explore how teachers support the individual learning of students with means of differentiation and translanguaging. Thirdly, we focus on the guardians and their attitudes towards EFLL and associated support methods. Methodologically, the project will make use of language assessments, interviews,

visualisations and classroom observations. This presentation discusses the implementation of the project and its anticipated implications.

Rinnakkaissessiot II

13:45-14:45

Sessio 1: Teacher Education

10. Emergence and Coherence Through Dialogical Action Research in Teacher Education

Josephine Moate

The dialogical action research (Shotter, 2010) reported outlines the emergence of a cross-curricular pathway integrated into existing teacher education curriculum. This paper reviews the conditions of the teacher education context and discerns different actions and responses to map the emergence of the pathway. Documenting this emergence offers insight and resources for others introducing initiatives into existing curricula. The findings highlight the importance of coherence as a crucial aspect in developing and integrating a cross-curricular pathway. Although programmatic coherence can be a top-down approach in Finland (Metsäpelto, et al. 2024), coherence in this study was born through community relationships and negotiations between different perspectives. These insights are especially relevant in a teacher education context that acknowledges the professional autonomy of teachers.

11. Luovuuskasvatusta luokanopettajaopintojen alkumetreillä - transformatiivisen oppimisen mahdollisuuksia hakemassa

Katri-Helena Rautiainen ja Merja Kauppinen

Artikkelissa tarkastellaan kasvatusalan asiantuntijuuden kehittymistä luovuuskasvatuksen avulla. Asiantuntijuus rakentuu artikkelissa transformatiiviselle oppimiselle, jossa ajattelun rakenteita ja toiminnan tapoja tarkastellaan kriittisesti ja joka tähtää käsitysten uudistumiseen muuttuvissa ympäristöissä. Interventio pohjautui taidelähtöiseen työskentelyyn, joka tähtäsi tieteellisen tiedon merkityksellistämiseen kokemuksellisessa ja yhteisöllisessä työskentelyssä.

Lukukauden mittaisessa luokanopettajaopiskelijoille suunnatussa oppimiskokonaisuudessa yhdistettiin neljä opintojaksoa (kaksi kasvatustieteistä sekä musiikkikasvatuksen ja kuvataiteen opintojaksot) ohjattuun opetusharjoitteluun, jossa hyödynnettiin draamapedagogiikkaa. Tutkimusaineisto koostui opettajaopiskelijoiden pienryhmissä laatimista reflektiivisistä raporteista (N=4) sekä yksilöllisistä itsearvioinneista (N=16). Aineisto analysoitiin yhdistämällä aineistolähtöistä ja teoriaohjaavaa sisällönanalyysiä, ja analyysin kohteena olivat pedagogiseen asiantuntijuuteen liitetyt merkitykset.

Tulosten perusteella opetusharjoitteluun kytkeytyvät, luovaa työskentelyä koskevat havainnot olivat luonteeltaan konkreettisia ja jäsenyivät käsitteellisemmälle tasolle ohjatun, tutkivan työskentelyn myötä. Luovuuskasvatuksen avulla tunnistettiin yhtäältä pedagogista asiantuntijuutta kuvaavia ilmiöitä, kuten oppilaiden autonomian tukeminen ja myönteisen, kannustavan oppimisilmapiirin rakentaminen, toisaalta opettajaopiskelijan omaan toimintaan liittyviä tekijöitä, kuten omien ennako-oletusten reflektointi, ajankäytön hallinta, ongelmanratkaisutaidot sekä sisältötiedon tarkoituksenmukainen hyödyntäminen.

Luovuuskasvatuksen toteuttaminen käytännön opetuksen ja tieteelliseen tietoon nojaavan asiantuntijuuden välisenä vuoropuheluna voi vahvistaa taidelähtöisten menetelmien asemaa opettajaopinnoissa ja tukea tulevien opettajien luovuuskasvatuksen osaamista. Opettajankoulutuksessa tulisi kiinnittää erityistä huomiota opettajaopiskelijan sensitiivisyyteen tunnistaa oppijoiden tarpeita sekä kykyyn ohjata omaa ja oppijoiden toimintaa myös tunnetasolla luovin menetelmin.

12. Kohti kieli- ja kulttuuritietoisempaa opettajankoulutusta

Sanna Mustonen ja Eija Aalto

Kasvatuksen ja koulutuksen aloille tarvitaan monikielisiä ja -kulttuurisia asiantuntijoita, jotta yhteiskunnan polarisaatiokehitystä sekä etnistä ja sosioekonomista segregaatiota (Bernelius & Huilla, 2021; Rajavuori, 2024) voitaisiin alkaa purkaa. Maahanmuuttotaustaisia opiskelijoita on suomalaisessa korkeakoulutuksessa kuitenkin vähemmän kuin muissa Pohjoismaissa (Airas ym., 2019). Tähän haasteeseen olemme JYU:ssa tarttuneet, sillä tänä keväänä meillä avautuu ensimmäisenä yliopistona Suomessa hakuväylä S2-taustaisille opiskelijoille varhaiskasvatuksen opettajien ja luokanopettajien koulutukseen. Olemme tänä lukuvuonna valmistautuneet diversiteetin lisääntymiseen toteuttamalla henkilöstökoulutuspilotin ja rakentamalla tutkimuksellista perustaa opettajankouluttajien osaamisen kehittämiseen.

Tutkimusten mukaan korkeakoulujen henkilöstöllä ei ole riittävästi osaamista kieli- ja kulttuuritietoisista ohjaus- ja opetuskäytänteistä (Virtanen, 2024). Maahanmuuttotaustaiset opiskelijat kokevat, että heidän kielellistä ja kulttuurista taustaansa ei tunnisteta, eikä opiskelukäytänteitä avata kylliksi; he tarvitsisivat tukea itseluottamuksensa ja asiantuntijaidentiteettinsä sekä akateemisten tekstitaitojen kehittämiseen (Makrooni, 2022; Leskinen, 2024). Lisäksi opettajankouluttajien tulisi tiedostua suomalaisen korkeakoulutuksen valkonormatiivisuudesta ja eriarvoisuutta tuottavista, kuten rodullistavista käytänteistä (Souto & Lappalainen, 2024) ja oppia toteuttamaan antirasistista pedagogiikkaa (Aminkeng Atabong, 2021). Kouluttajien tulisi myös oppia toimimaan monikielisissä ja -kulttuurisissa vuorovaikutustilanteissa (intercultural mindedness, Layne & Theng, 2022) sekä hahmottaa erilaisia tietämisen ja tiedonrakentamisen tapoja ja maailmankatsomuksia yhdessä opiskelijoiden kanssa (Ennser-Kananen ym., 2024). On myös kriittisesti tarkasteltava toiminnan ja käytettävien materiaalien ja oppimistehtävien ilmentämiä kulttuurisia käsityksiä ja arvoja.

Esityksessämme esittelemme alustavia tuloksiamme siitä, miten kehitämme opettajankoulutusta.

Sessio 2: Creativity

13. Visual Literacy and Visual Pedagogies in the University: A Call for an Arts & Crafts Makerspace

Joanna Kedra

In contemporary higher education, the ability to create and interpret images and communicate ethically through visuals is vital. As students navigate complex academic environments, visual literacy (VL) emerges as a key component of meaningful learning. Along with photomedia literacy, drawing pedagogies, and object-based learning, VL provides a framework for visual pedagogies — a practice-based, cross-disciplinary, collaborative response to discussions on how to teach with and about images. The main principles of visual pedagogies are: (i) reflection on learning, (ii) overcoming anxiety toward creativity, (iii) visual learning as collaborative experience, (iv) emotional engagement, (v) teacher as a facilitator of learning, (vi) cross-disciplinarity.

Using examples from visual research methods, visual cultures and other non-visual courses at the universities of Jyväskylä and Tampere, I discuss how I implemented the principles of visual pedagogies to help students develop VL skills.

I conclude with a call to co-create The Open Visual Literacy Studio: Arts and Crafts Makerspace, a physical space at the university, co-designed with students, where they can explore the visual creation process through arts, crafts and digital media. The VL Studio will allow to study how VL is advancing as part of students (in)formal learning and how VL learning helps students develop creativity, improves their wellbeing, and connects to emotions.

14. Luova ilmaisu opettajaopiskelijoiden kasvun tukena

Anne Martin ja Emma Kostainen

Aiemman tutkimuksen mukaan luova ilmaisu tukee opettajaopiskelijoiden ammatillista kehittymistä, reflektointiosaamista sekä tunne- ja ajattelutyötä (Kostainen ym., 2017; Møller-Skau & Lindstøl 2022; Smith 2012). Esimerkiksi luova kirjoittaminen voi tukea opettajien identiteettityötä (Anspal ym., 2011; Binks ym., 2009; Martin, 2021). Tästä huolimatta luovat, taideperustaiset menetelmät eivät ole jalkautuneet erityisen vahvasti opettajankoulutuksen käytänteisiin. Esityksessämme käsittelemme opettajaopiskelijoiden asiantuntijaksi kasvun tukemista luovan ilmaisun keinoin.

Esittelemme kolmea ajankohtaista opettajankoulutuksen kontekstissa toteuttamaamme tutkimusta. Ensimmäinen tutkimus tarkastelee luovia, taideperustaisia menetelmiä pro gradu -tutkielmaprosessin ohjaamisessa (n=9). Toisessa osatutkimuksessa tutkimme identiteetin ilmentymiä opettajaopiskelijoiden merkityksellisissä elämäntarinoissa (n=152). Kolmas tutkimus selvittää opettajaopiskelijoiden kokemuksia luovasta kirjoittamisesta opettajaksi kasvussa (n=180). Tutkimusten aineistonkeruu on toteutettu osana opintoja, ja analyysiprosesseissa on hyödynnetty laadullisia, kerronnallisia menetelmiä.

Tulokset osoittavat, että luova ilmaisu voi tukea opiskelijoiden reflektointia ja oppimista sekä ammatillista kehittymistä ja asiantuntijaksi kasvua. Luovan ilmaisun menetelmillä koettiin olevan myös hyvinvointivaikutuksia. Luovan ilmaisun nähtiin mahdollistavan omien ajatusten ja tunteiden ilmaisun persoonallisilla ja rikkailla tavoilla, joita akateemisen kirjoittamisen rakenteet eivät mahdollista. Luovat menetelmät mahdollistivat asiantuntijaksi kasvun tarkastelun kokonaisvaltaisesti, huomioiden opettajaksi opiskelevan koko elämänkaaren ja merkityksellisten elämäkokemusten vaikutuksen opettajuuteen. Vaikka kaikki opiskelijat eivät kokeneet luovaa ilmaisua itselleen luontevaksi tai mieluisaksi, luovat menetelmät nähtiin tärkeinä ja arvokkaina opetusmenetelminä opettajankoulutuksessa. Esityksemme rohkaisee yliopiston opetushenkilöstöä hyödyntämään luovia menetelmiä työssään.

Sessio 3: Technology as a tool

15. Promoting Pre-Service Teachers' Self-efficacy to Educate Critical Online Readers

Elina Hämäläinen, Pirjo Kulju, Christian Tarchi & Carita Kiili

Nowadays, teachers are increasingly responsible for educating critical online readers. To meet this responsibility, they need to feel confident in the area of online credibility evaluation. To address this, we conducted two studies. In Study I, we developed a self-efficacy measure for online credibility evaluation. In Study II, we designed and tested the efficacy of a university course to foster pre-service teachers' self-efficacy in online credibility evaluation. In Study I, 298 pre-service teachers responded to a questionnaire, including three dimensions: 1) Credibility evaluation of educational online texts, 2) Credibility evaluation other than educational online texts, and 3) Teaching online credibility evaluation. The results revealed that the self-efficacy dimensions were separate but highly correlated. In Study II, the intervention group (n = 60) participated in the course "Tools for teaching critical online reading", whereas the control group (n = 67) participated in a parallel course. The intervention course provided mastery experiences, vicarious experiences, and social and verbal persuasion, as essential sources of self-efficacy. Further, it encompassed a theoretical basis for teaching online credibility evaluation, a short teaching experiment in 5th-grade classrooms, and guided reflection. The course enhanced pre-service teachers' self-efficacy in all three dimensions, particularly in teaching online credibility evaluation skills.

16. Kriittinen koulutusteknologiaturkimus: Näkökulmia digitalisaation kimurantteihin kysymyksiin

Janne Fagerlund, Lauri Palsa & Pekka Mertala

Opettajankoulutuslaitoksella toimiva Education, Texts and Technologies (ETT) - tutkimusryhmä tarkastelee digitaalista teknologiaa niin koulumaailmassa kuin lasten ja nuorten vapaa-ajan konteksteissa kriittisen teknologiaturkimuksen (critical edtech studies) traditiosta käsin. Esityksessä avaamme, millaisia piileviä ja ristiriitaisiakin ilmiöitä sekä esimerkiksi eettisiä kysymyksiä digitaalinen teknologia tuottaa ja miksi näistä näkökulmista on tärkeää käydä kriittistä keskustelua. Konkretisoimme aihetta esittelemällä käynnissä olevia tutkimushankkeitamme: MODALITY tarkastelee dataa, datalukutaitoa ja opettajien ja oppilaiden toimijuutta koulun digitaalisissa ympäristöissä kuten oppimisanalytiikassa. PARADOX puolestaan tutkii dataohjautuvan lahjakkuuden tunnistamisen eettisiä ristiriitoja junioriurheilussa. Esityksen tavoitteena on tehdä näkyväksi kansainvälisesti nousevaa, mutta etenkin Suomessa yhä vähäistä huomiota saanutta tutkimusalaa, joka tarkastelee digitaalisuutta suoraan niiden hyötyjen ja mahdollisuuksien sijaan kriittisen rakentavalla otteella ("reparative critique"). Kriittinen teknologiaturkimus antaa eväitä lasten ja nuorten kasvun ja kasvatuksen digitaalisen toimintakulttuurin kehittämiseen, jossa keskeiseksi nousee ennen kaikkea keskustelu siitä, millaista digitalisoituvaa koulutusta haluamme rakentaa.

17. Pedagogical Lessons from Virtual Exchange: Research Across Projects

Judit Hahn

This presentation synthesizes pedagogical insights from the author's multiple empirical studies on virtual exchange (VE) in higher education. It draws on discourse, reflection, and design-oriented analyses across several international projects. The studies examine social presence and interactional discourse (Háhn, 2020), emotional trajectories in student participation (Háhn, 2021), critical moments in collaboration (Háhn et al., 2022), problem-

solving processes (Radke et al., 2021), multimodal task design (Háhn, 2022), and language, identity, and othering in English-medium VE (Háhn, submitted).

The VE projects ran between 2018 and 2022 and involved students from Finland (JYU), Poland, the Netherlands, Spain, Singapore, Japan, Iran, and Turkey. Across datasets that include reflective journals, e-portfolios, and multimodal project work, findings show that VE can foster intercultural learning, collaborative competence, and learner agency, but also exposes structural challenges related to language hierarchies, unequal participation, and affective strain. Students actively negotiate these tensions through supportive peer practices, multimodal meaning-making, and flexible language use, while outcomes are strongly shaped by pedagogical design.

Based on this cross-project synthesis, the presentation proposes research-based design principles for VE: scaffolded reflection, structured interaction, multimodal and multilingual task design, and critical language awareness. Together, these principles support more inclusive implementations of virtual exchange in higher education.

Rinnakkaissessiot III

15:00-16:00

Sessio 1: Career Paths

18. Kaksoiskelpoisten opettajaopiskelijoiden urakuvitelmat ja syyt hakeutua opettajankoulutukseen

Antti Lehtinen, Juha Kokkonen, Erja Kosonen, Juha Lehrbäck & Maria Ruohotie-Lyhty

Kaksoiskelpoisuuden tarjoavia opettajankoulutusohjelmia koskeva tutkimus on kansainvälisestikin erittäin vähäistä. Yhteiskunnallisten muutosten vuoksi on näkyvässä yhä suurempi tarve kouluttaa opettajia, joilla on laajat kelpoisuudet työskennellä eri koulutusasteilla. Tutkittu tieto siitä, että miksi opiskelijat valitsevat nämä koulutusohjelmat ja millaisia heidän urakuvitelmansa, voisi auttaa.

Tämä tutkimus keskittyy 32 suomalaisen neljässä eri kaksoiskelpoisuusohjelmassa opiskeleviin 1. vuoden opettajaopiskelijoihin. Keskiössä on heidän urakuvitelmansa opintojen alussa sekä syynsä hakeutua opettajankoulutukseen. Tutkimusaineisto kerättiin haastatteluilla ja analyysissä käytettiin tunnettua FIT-Choice -viitekehystä syistä hakeutua opettajaopintoihin sekä yhdistelmänarratiiveja kuvaamaan opiskelijoiden motivaatioita ja urakuvitelmiä.

Henkilökohtainen kiinnostus opetettavaa ainetta kohtaan oli yleisin syy hakeutua opettajaopintoihin. Haastatteluaineiston perusteella muodostettiin neljä yhdistelmänarratiivia: ambivalentti aineenopettaja, siirtymiä pelkäämätön aineenopettaja, lasten kanssa työskentelystä kiinnostunut aineenopettaja ja ainekeskeinen luokanopettaja. Narratiivit osoittavat, että monet – mutta eivät kaikki – näistä opiskelijoista kuvittelevat uran, joka sisältää siirtymiä koulutusasteelta toiselle. Kaksoiskelpoisuusohjelmia ei nähdä oikotienä luokanopettajan työhön. Tulokset tarjoavat näkemyksiä muun muassa näiden kaksoispätevyysohjelmien opetusharjoitteluiden painopisteisiin. Tuloksia voidaan

hyödyntää kaksoispätevyyden antavien opettajankoulutusohjelmien kehittämisessä ympäri maailmaa.

19. International Student's Career Pathways, Expertise and Support in Educational Sciences

Katrin Veith, Eija Hanhimäki, Heidi Layne, Salla Määttä, Josephine Moate, Kara Ronai, Sanna Herranen, Abitha Chakrapani, Oanh Nguyen

Finland is increasingly trying to attract international students and support their retention, particularly considering future workforce needs. Understanding the experiences of international students is essential in fostering this goal.

The aim of this research project is to explore international students' career pathways, expertise, and support in Educational Sciences. Researchers will then develop career counselling, further support, and master's degree programs based on the data and results of this research. The research participants are alumni from international master's degree programs in Educational Sciences in one Finnish university.

This study applies a qualitative research design with the following questions:

- What kind of career pathways have international students built?
- What kind of expertise did the students acquire during their master's degree studies?
- How has this expertise corresponded to the needs of work life?
- How should studies and support in the master's degree programs be developed in the future?

An online survey was conducted via Webropol and distributed to alumni of the international degree programs in educational sciences to collect broad insights into their experiences. Building on the survey results, narrative-based interviews were carried out in the autumn of 2025 to gain a deeper understanding of alumni's perspectives. The analysis will utilize qualitative methods.

20. Miten kaksoiskelpoisuuteen johtavissa opettajankoulutusohjelmassa opiskelevien ensimmäisen vuoden opiskelijoiden ammatillista tulevaisuutta koskevat haaveet ja pelot voivat auttaa kehittämään opettajankoulutustamme?

Maria Ruohotie-Lyhty, Antti Lehtinen, Juha Kokkonen, Juha Lehrbäck

Laadukkaan opettajankoulutuksen kehittäminen nopeasti muuttuvassa yhteiskunnassa on opettajankouluttajien yhteinen haaste. Laadukas opettajankoulutus tukee myös koko koulutusalan kehittymistä. Jyväskylän yliopistossa on pyritty pitkäjänteisesti kehittämään opettajankoulutukseen uusia lähestymistapoja, jotka vastaavat yhteiskunnalliseen tarpeeseen. Yksi tällainen innovaatio on kaksoiskelpoisuus koulutus, joissa opiskelevat opiskelijat saavat sekä luokanopettajan että jonkin aineen opettajakelpoisuuden ja pystyvät näin toimimaan joustavasti eri tehtävissä yhtenäisessä peruskoulussa. Pyrkimämme edelleen kehittämään tehokkaampia ja ajantasaisempia koulutusmalleja ja -käytänteitä on olennaista kuunnella opiskelijoidemme ääntä ja sisällyttää se osaksi tätä kehittämistyötä. Tulevien opettajiemme ammatillista tulevaisuuttaan koskevien haaveiden ja pelkojen ymmärtäminen luo opettajankouluttajille mahdollisuuden kriittisesti pohtia opettajankoulutuksen nykyisiä käytäntöjä ja rakenteita.

Tämä tutkimus analysoi 40 kaksoiskelpoisuus koulutuksessa opiskelevan ensimmäisen vuoden opiskelijan näkemyksiä toivotusta ja toiveita vastaamattomasta ammatillisesta tulevaisuudesta. Aineisto kerättiin visuaalisina tulevaisuus kertomuksina ja niitä täydentävinä teksteinä. Tulokset osoittavat, että osallistujat suuntautuvat opettajanuraan, joka on ihmislähtöinen, yhteistyöhön perustuva, aktiivinen ja vaihtelevia ammatillisia haasteita tarjoava. Näitä tuloksia tarkastellaan suhteessa opettajankoulutuksen potentiaaliin kehittämistarpeisiin.

Sessio 2: Jatkuva oppiminen ja koulutuspolitiikka

21. KASVU-tutkimus: Jatkuva oppiminen kasvatus- ja koulutusalan johtamisessa

Eija Hanhimäki, Hanna-Kaisa Pekkarinen & Jenni Havela-Jokinen

KASVU – Kasvatus- ja koulutusalan johtajuuden jatkuvan oppimisen valtakunnallinen kehittäminen on Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) rahoittama kolmivuotinen (2025-28) hanke, jonka tavoitteena on kehittää valtakunnallista yhteistyötä kasvatus- ja koulutusalan johtamiskoulutuksissa sekä tunnistaa tulevaisuuden osaamis- ja koulutustarpeita. Hankkeen toteuttajina toimivat Jyväskylän yliopiston Koulutusjohtamisen instituutti ja Kokkolan yliopistokeskus Chydenius sekä Lapin yliopisto ja Tampereen yliopisto. KASVU-tutkimuksen tavoitteena on tukea kehittämishankkeen tavoitteiden saavuttamista sekä niiden laadullista todentamista ja määrällistä mittaamista tutkimusperusteisesti.

Hankkeen aihe on hyvin ajankohtainen, sillä kasvatus- ja koulutusalan johtamisen jatkuvan oppimisen koulutuksia toteutetaan eri toimijoiden tahoilla. Näin ollen tarvitaan kokonaiskuvan selkiyttämistä sekä toimijoille mahdollisuutta verkostoitua yhä laajemmin. Samalla tuetaan monipuolisten koulutusten jatkuvuutta myös tulevaisuudessa, vastataan yhä paremmin työelämän lisääntyviin osaamistarpeisiin sekä tunnistetaan jatkuvan oppimisen koulutustarjonnan päällekkäisyyksiä, aukkoja ja roolitusta.

Hankkeessa kerätään monipuolisesti aineistoa, jota tarkastellaan eri analyysimenetelmin ja julkaistaan hankeraportteina sekä tieteellisinä julkaisuina ja mahdollisina opinnäytteinä. Hankkeessa on kerätty jo syksyllä 2025 alkukartoituskysely kasvatus- ja koulutusalan johtamisen jatkuvan oppimisen toimijoilta. Kyselyn avulla koottiin tietoa valtakunnallisen tilannekuvan ja tarvekartoituksen luomiseksi kasvatus- ja koulutusalan johtamisen jatkuvan oppimisen toiminnasta ja koulutustarjonnasta. Talven 2026 aikana toteutamme teemahaastatteluja kyselyaineiston pohjalta eri kohderyhmistä valituille haastateltaville. Näin voidaan syventää näkökulmia ja tarpeita, joita eri toimijaryhmillä on jatkuvan oppimisen verkoston, osaamiskeskittymän ja koulutuspolkujen rakentamisen tueksi.

22. Peruskoulun opettajuus poliittisessa puheessa: eduskunnan kyselytunnit tarkastelun kohteena

Katri H. Laukkanen

Erilaiset yhteiskunnalliset ilmiöt sekä lapsiin ja nuoriin kohdistuvat huolet nostavat peruskoulun ja opettajuuden esiin suomalaisessa koulutuspoliittisessa keskustelussa. Näissä poliittisissa puheissa ei ainoastaan kuvata opettajuutta, vaan myös määritetään sen yhteiskunnallista asemaa.

Tässä väitöskirjatutkimuksessa tarkastellaan peruskoulun opettajuuden rakentumista suomalaisen eduskunnan kyselytuntipuheissa vuosina 2000–2025. Tutkimuksessa analysoidaan, miten opettajuutta rakennetaan poliittisessa argumentaatiossa, miten se asemoituu osaksi yhteiskunnallisia kysymyksiä ja miten se kytkeytyy koulutuspoliittiseen tasa-arvopuheeseen.

Ensimmäisessä artikkelissa aineistoa analysoidaan Stephen Toulminin argumentaatiomallin avulla, toisessa sovelletaan Carol Bacchin WPR-menetelmää ja kolmannessa tarkastellaan opettajuutta tasa-arvon kehystämisen kautta.

Alustavat tulokset osoittavat, että kyselytuntipuheiden opettajuus on usein epäsuoraa ja kiinnittyy osaksi peruskoulua koskevaa huolipuhetta, jossa korostuvat oppimistulosten lasku, lisääntynyt pahoinvointi ja turvattomuus, resurssien puute sekä yhteiskunnallisen eriarvoisuuden kasvu.

Tutkimus osallistuu koulutuspoliittisia prosesseja käsittelevään keskusteluun tekemällä näkyväksi poliittisesti muotoutuvaa opettajuutta, opettajan työtä ja osin myös koulujärjestelmän toimivuutta.

23. Jatkuva oppiminen ja työturvallisuuskäytänteet rakennusalalla

Sari Sulkunen ja Kirsi Leskinen

Rakennusala on yksi riskialtteimmista aloista Suomessa. Rakennusalalla turvallisuutta säädellään tiukasti ja sen eteen tehdään paljon työtä: rakennusyrietykset kehittävät jatkuvasti käytänteitä turvallisuuden varmistamiseksi ja kaikkien sitouttamiseksi turvallisuuden edistämiseen. Alan turvallisuuskulttuuri onkin kehittynyt paljon. Työntekijät nähdään työturvallisuuden voimavarana, jolloin korostuvat turvallisuuden inhimilliset tekijät, joita ovat yksilön ammattitaito, organisaation johtamis- ja toimintakulttuuri sekä viestintä ja tiedonkulku ryhmässä ja yhteistyötahojen kanssa (Teperi ym. 2021). Kehittyvä turvallisuuskulttuuri muuttuvine ja yritysکوhtaisine käytänteineen edellyttää jatkuvaa työssä oppimista ja tarjoaa siihen erityisesti informaaleja mahdollisuuksia. Informaalissa oppimisessa painottuvat tällöin työtilanteisiin kiinnittyvät ja sosiaalisesti välittyvät kokemukset, jotka ovat merkityksellisiä ja relevantteja yksilölle ja työyhteisölle (Johnson & Majewska 2022). Oppijalähtöinen ja tilanteinen informaali oppiminen on joko itseohjautuvaa tai yhteisöllistä (Livingstone 2001).

Tässä esitelmässä pohditaan työntekijöiden jatkuvan oppimisen edellytyksiä ja tarpeita muuttuvien turvallisuuskäytänteiden kontekstissa ja havainnollistetaan näitä Ammatillinen monilukutaito rakennusalan työturvallisuuden edistäjänä -hankkeen aineistojen avulla. Aineistot sisältävät työturvallisuuspäälliköiden, työnjohdon ja työntekijöiden haastatteluita ja videoaineistoja viestintätilanteista rakennustyömailla. Analyysimenetelmänä on temaattinen analyysi (Blaun & Clarke 2022).

Ammatillinen monilukutaito rakennusalan työturvallisuuden edistäjänä -hankkeessa tarkastellaan turvallisuusviestintää perustehtäviin kietoutuvana monimodaalisena ja -kielisenä viestintänä riskialttiilla alalla. Hankkeen tavoitteena on tehdä näkyväksi monilukutaidon merkitys ammatillisessa osaamisessa sekä tuottaa tietoa työturvallisuuden kehittämiseksi. Hankkeen (2024–2027) toteuttavat Jyväskylän yliopisto ja Työterveyslaitos, ja sitä rahoittaa Työsuojelurahasto.

Sessio 3: Oppituntianalyysit

24. Miten käsitellä fossiilienergiaa lasten kanssa?

Ville Mäki, Sari Hietamäki ja Jaakko Syrén

Omaa aikaamme määrittää ekologinen katastrofi, jonka juuret löytyvät fossiilisten polttoaineiden varaan rakentuvasta elämäntavastamme. Fossiilienergia on toiminut kapitalistisen talouskasvun moottorina ja tuottanut näin globaalin pohjoisen asukeille valtavan määrän hyvinvointia (Brand & Wissen, 2021; Malm, 2016). Samalla se on kuitenkin tuhonnut yhteisen maailmamme elinehtoja. Fossiiliset polttoaineet eivät ole ainoastaan biologinen, vaan myös yhteiskunnallinen ja sosiaalinen ilmiö, joka määrittää tapojamme ymmärtää maailmaa ja toimia siinä (Salminen & Vadén, 2024, Mišić & Kujundžić, 2021; Johnson, 2019; Szeman & Boyer, 2017). Tätä taustaa vasten näyttäytyy yhä akuutimpana kysymys siitä, miten fossiilienergian ulottuvuuksia on mahdollista käsitellä lasten kanssa, keiden tulevaisuutta oma fossiiliperustainen hyvinvointimme on aktiivisesti kurjistanut.

Etsimme tähän suuntia lasten kanssa filosofoinnin perinteestä. P4C (Philosophy for Children) on kasvatustaloustieteen suuntaus, joka pyrkii edistämään kriittisen, luovan ja huolehtivan ajattelun kehittymistä lapsissa ja nuorissa (Lipman, 2019). P4C:n keskeisin kasvatustaloustieteen käsite ja pedagoginen käytäntö on tutkiva yhteisö, jossa jokaisella on mahdollisuus osallistua yhteiseen keskusteluun ja rakentaa muiden näkemysten päälle (Lipman, 2019; Gregory, 2010).

Yhdistämällä P4C-perinteen mukainen toiminta fossiilikapitalismin tematiikkaan on mahdollista tutkia tapoja, joilla fossiilienergian kysymyksiä voidaan käsitellä kriittisessä, luovassa ja huolehtivassa keskustelussa. Omassa tutkimuksessamme olemme kiinnostuneita erityisesti siitä, minkälaisien virikkeiden (esim. sadut) varaan yhteinen keskustelu fossiilienergiasta voisi rakentua ja miten fossiilienergian teemojen tulisi näkyä kasvatuksen sisällöissä laajemmin.

25. Kynällä ja koneella - Sadut kolmasluokkalaisten yhteistoiminnallisessa kirjoitus- ja ohjelmointiprojektissa

Susanne Roos

Kirjoittamisen luonne muuttuu yhteiskunnan digitalisoitumisen myötä. Digitalisaatio tarjoaa useita mahdollisuuksia esimerkiksi erimuotoisten tekstien tuottamiseen ja muokkaamiseen. Digitaalisen osaamisen kuvaukset (Opetushallitus 2022) asettavat viitekehyksen kirjoittamiseen liittyville oppimistavoitteille. Oppilaita ohjataan kehittämään tv-taitojaan omien tuotosten laadinnassa ja luovassa työskentelyssä. Digitaatioita tarvitaan nykyään jo päivittäin, mutta toisaalta kynällä kirjoittamisen hyödyiksi nähdään oppiminen ja muistaminen sekä keskittyminen tehtävään (Honko & Sulkunen 2025). Tärkeää on yhdessä tekemisen ja oivaltamisen ilo, jotka kehittävät ajattelun ja oppimisen taitoja vaikuttaen opiskelumotivaatioon (Opetushallitus 2014; 2022.)

Kirjoitustaito on olennainen osa kielellistä osaamista. Kirjoittamista opetetaan kiinnittäen huomiota monipuoliseen tekstien tuottamisen harjoitteluun. Tuottavassa kirjoittamisessa tärkeintä on oman ajatuksen välittäminen kirjoitetussa muodossa. Kirjoittaminen on prosessi, joka vaatii paljon harjoittelua. Hyvä kirjoitustaito on merkityksellinen avatessaan mahdollisuuksia vuorovaikutukseen, opiskeluun, vaikuttamiseen ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen. (Honko & Sulkunen 2025; Ukkola & Metsämuuronen 2023; Juvonen & Routarinne 2020; Lerkkanen 2006.)

Tässä esityksessä tarkastellaan sisällönanalyysin keinoin kolmasluokkalaisten, kielellisesti samantasoisten pariin yhdessä kirjoittamia satuja. Sadut on kirjoitettu koneella ja käsin yhteistoiminnallisen kirjoittamis- ja ohjelmointiprojektin yhteydessä. Samalla esitellään projektia, jossa kirjoittamisen ja ohjelmoinnin yhdistäminen voi edistää luovuutta ja motivaatiota sekä vahvistaa oppilaiden ohjelmoinnillisen ajattelun taitoja ja ohjelmointiosaamista opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti (Niemi, Jakonen & Roos 2026). Projekti luo mahdollisuuksia tuottavan kirjoittamisen erilaisiin pedagogisiin ratkaisuihin, jotka heijastavat oppimisen monimuotoisuutta yhä digitalisoituneemmassa ajassa. Tämä toimintamalli tukee myös Hongon ja Sulkusen (2025) näkemystä opettajan vastuusta tarjota oppilaille erilaisia mahdollisuuksia kirjoittaa sekä digitaalisesti että käsin vuorovaikutuskontekstit ja yksilölliset tarpeet huomioiden.

26. Erilaiset opetusdialogityypit ensimmäisen luokan matematiikan oppitunneilla

Anna-Elina Taskinen

Vahvan matemaattisen perustan rakentaminen lapsen ensimmäisinä kouluvuosina on tärkeää sekä arkielämän että akateemisen menestyksen kannalta. Tämän tutkimuksen tavoitteena on tarkastella erilaisia opetusdialogityyppejä 1. luokan matematiikan oppitunneilla. Tutkimus pohjautuu sosiokulttuuriseen teoriaan ja Alexanderin (2008) dialogisen opetuksen periaatteisiin. Tutkimuksessa selvitetään, millaisia opetusdialogityyppejä voidaan tunnistaa alkuopetuksen matematiikan tunneilla sekä koko luokan opetustilanteissa että yksilötason keskusteluissa opettajan ja enintään kolmen oppilaan välillä.

Tutkimusaineisto on lähtöisin VUOKKO pitkittäistutkimuksen kouluvaiheesta (Salminen et al., 2021–2023) ja se koostuu 36 video- ja audiotallenteiden pohjalta litteroidusta ensimmäisen luokan matematiikan oppitunnista. Aineistosta tunnistettiin kaikkiaan 60 opetusdialogiepisodia, joiden vuorovaikutus analysoitiin Scheme for Educational Dialogue Analysis (Hennessy et al., 2016) analyysikehikon avulla.

Sekä ryhmä- että yksilötasolta tunnistettiin kolme matematiikkateemaista opetusdialogityyppiä. Ryhmätason dialogityypeiksi tunnistettiin Dialogiin opettaminen (13 episodia), Dialogin avulla opettaminen (10) sekä Dialogi joustavana tilana (12). Nämä koko luokan tasolla esiintyneet dialogityypit painottivat tiedonrakentumisen yhteisöllistä luonnetta ja luokahuonevuorovaikutukseen osallistumista. Yksilötason dialogityypit saivat nimikseen Sisältölähtöinen dialogi (10), Sisällön opettaminen dialogin avulla (7) sekä Dialogi tasapainotilana (8). Nämä dialogit puolestaan keskittyivät tukemaan sisällöllistä ymmärrystä opettajan ja oppilaan usein kahdenkeskisessä vuorovaikutuksessa. Tulokset täydentävät aiempaa tutkimustietoa opetusdialogista matematiikan tiedonrakennuksen välineenä osoittamalla, miten opetussisällön ja dialogin roolit sekä opettajien ohjaus ja oppilaiden osallistuminen vaihtelevat eri dialogityypeissä ryhmä- ja yksilötason vuorovaikutustilanteissa osana alkuopetusta.

Posterinäyttely

Minna Torppa - EarlyMath-project

Riikka Jaatinen - Exploring Interculturality in Teachers' Work: The Role of Teachers' Intercultural Professionalism and Collaboration in Supporting Culturally and Linguistically Diverse Students

Siiri Tuominen ja Jussi Kontola - Filosofiaa lapsille

Minna Suni ja Sanna Mustonen - Kieli, kiinnittyminen ja kuuluminen: ukrainalaiset osana maaseudun koulu- ja työyhteisöjä ja niiden muutosta -hanke

Tanja Lahtinen - JYU.Edu, Introduction to Working Life, Education (OpeTET) and High School Chemistry Education

Anu Virtanen - Kuinka opiskelijoita voi tukea viisauden kehittämisessä? Sokraattinen dialogi opettajankoulutuksessa

Ulla Sivunen - Media environments and technology enhanced learning of young DHH people and their experiences of (in)accessibility in Finland

Paavo Leppänen - Oppimisen dynamiikan ja interventiotutkimuksen huippuyksikkö InterLearn / Centre of Excellence in Learning dynamics and intervention research.